

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

07.03.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

БНТ

✓ Асоциацията на индустриалния капитал в България ще връчи наградите "Икономика на светло"

„Наградите са престиж, дори и за номинираните, не само за спечелилите – това е признание, че те са участвали активно с позиция и с предложения за изсветляване на българската икономика. Вредите от сивата икономика са ясно дефинирани за работниците, за коректния бизнес и за държавата.“, това каза изпълнителният директор на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов за 100% будни“ - сутрешното ток шоу на БНТ

„Работниците губят краткосрочно осигурителни права и права при пенсиониране, когато работят на тъмно и по-ниски обезщетения за болнични както и множество други социални права, които държавата им гарантира“., заяви той.

Асоциацията на индустриалния капитал в България ще връчи за 12-ти път националните награди „Икономика на светло“. Призьорите в категориите са избрани от експертно жури, в което участват изявени личности от областта на икономиката, научните среди, бизнеса, финансите, политиката, медиите.

„Когато едно предприятие работи на светло цялата му икономическа дейност, плаща и начислява изцяло в пълен размер дължимите си осигурителни вноски, данъци и всички публични задължения – това е икономика на светло. Когато всички го правят това, тогава ще имаме ясна конкурентна среда, защото всички ще работят при еднакви условия. За държавата ползите са огромни, тъй като ще има допълнителни средства в бюджета, публични приходи, които ще бъдат изразходвани по обществените направления – здравеопазване, образование инфраструктура, отбрана, сигурност.“, обясни Иванов.

Наградите „Икономика на светло“ са първото по рода си признание за постиженията в борбата с неформалната икономика в България.

„АИКБ от 2020 година работи целенасочено срещу неформалната икономика и основен приоритет в дейността на асоциацията е изсветляването на българската икономика.“. допълни той.

Цялото участие гледайте [ТУК](#).

АИКБ

✓ АИКБ обяви номинациите за дванадесетото издание на наградите „Икономика на светло“

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обяви номинациите за **дванадесетите награди „Икономика на светло“ за 2024 г.** Тази година церемонията ще се проведе на 27 март. Призове на най-представителната работодателска организация у нас се връчват в три категории - „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“, „За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция“ и „За журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към неформалната икономика“.

Целта на ежегодния конкурс е да открий примери за успехи в борбата с неформалната икономика и да отличи водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сивата икономика. Наградите са част от цялостната дейност на АИКБ за повишаване обществената нетърпимост към неформалната икономика, поощряване предприемането на активни действия в тази посока и популяризиране гравивната роля на бизнеса в обществото за подобряване на социално-икономическата среда.

Номинациите за наградите бяха направени чрез широко обществено допитване сред обществото, членовете на Асоциацията на индустриалния капитал в България, всички социални партньори, членовете на Обществения съвет „Икономика на светло“, в чиито състав влизат представители на редица държавни институции, и медиите. Победителите ще се излъчат чрез тайно гласуване от голямо експертно жури, което е съставено от 100 изявени личности: видни икономисти, общественици, представители на медиите, членове на Националния и Контролния съвет на АИКБ, на Обществения съвет „Икономика на светло“ и др.

Номинациите за тазгодишните награди „Икономика на светло“ може да видите [ТУК](#).

Генерален спонсор на церемонията е „Асарел Медет“ АД. Благодарим за спонсорството и на Асоциацията на българските авиокомпании, Аугуста спа хотел, „Геотехмин“ ООД, „Космос Шипинг“ АД, „Индустриален Капитал – Холдинг“ АД, „Индустриален Холдинг България“ АД, Парк хотел Москва и натурална минерална вода Хисаря.

Събитието се провежда с медийното партньорство на „Бизнес новините“ - БТВ, Блумбърг ТВ България, Глобал медия груп, Епицентър, Икономически живот, Инвестор.бг, Мениджър, Нова ТВ, Телевизия „България он еър“.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ "По голяма част от проектите за ПВУ не се е случвало нищо" - министри отправиха критики към ПП

Вицепремиерът и министър на иновациите и растежа Томислав Дончев, министърът на финансите Теменужка Петкова и министърът на енергетиката Жечо Станков дадоха брифинг в Министерския съвет.

Тримата министри разкритикуваха кръгла маса, проведена днес от "Продължаваме Промяната", на която са обсъждани бюджетът и средствата по Плана за възстановяване. Според Томислав Дончев на въпросната среща са изговорени "скандално неверни твърдения".

"Който язвир източва, за язвир да не говори", коментира Томислав Дончев и обясни, че основният проблем са драстично забавените инвестиции по плана. По думите му през последните четири години голяма част от тях изобщо не са се осъществили - не са изготвени нито процедури, нито обществени поръчки.

"Дали поради политическата нестабилност, министри, които не знаят какво правят или министри, които ги мързи, по една голяма част от проектите не се е случвало нищо. Нищо, та нищо".

Другата седмица ще бъде обявено кои проекти ще бъдат извадени от Плана за възстановяване и устойчивост. Необходимите реформи ще бъдат гледани и гласувани направо в Народното събрание, без да бъдат внасяни от правителството, обобща Томислав Дончев.

Финансовият министър Теменужка Петкова попита Асен Василев какво критикува в бюджета, при положение, че снощи текстовете са минали на първо четене в парламента.

"Според мен той критикува себе си и собствените си политики, тъй като през последните четири години той е едноличен лидер по отношение на публичните финанси на България. Сега, като видя резултата след четиригодишните си опити в тази област, според мен се уплаши. Нашето правителство и ПП ГЕРБ участва в управлението на страната и публичните финанси от малко повече от месец, но имаме привилегията да плащаме старите неплатени сметки на г-н Василев", коментира тя.

По думите на Петкова сред неплатените средства са: половин милиард лева задължения към АПИ, 246 млн. лв. към министерствата на труда и транспорта, 524 млн. лв. по общинската инвестиционна програма.

Народните представители приеха със 152 гласа "за" и 73 "против" държавния бюджет за 2025 година на първо четене около 2.30 ч. след полунощ. Разискването по един от най-важните законопроекти започна малко след 23.00 ч. и продължи четири часа.

✓ Изтича крайният срок за проектите по ПВУ

Изтича крайният срок за получаване на информация - кои проекти от ПВУ ще отпаднат и по кои ще продължи да се работи. Вчера стана ясно, че правителството е готово до края на март да започне наново процедурата за получаване на второто плащане по ПВУ, и да изпълни поне част от проектите, заложи в него. Това съобщи вицепремиерът Томислав Дончев. По-рано през деня от ПП-ДБ коментираха, че неизпълнението на проектите по плана ще взриви бюджета, тъй като парите така и няма да постъпят. Финансовият министър Теменужка Петкова отрече.

"Средствата от Европейския съюз по принцип и по Плана за възстановяване и устойчивост, по принцип са неутрални по отношение на бюджета на Република България, тоест колкото са в приходите, толкова са и в разходите, така че нищо няма да гръмне", заяви финансовият министър Теменужка Петкова.

"Парите по ПВУ са заложи в пълен размер за 2025 и 2026 година - 10 милиарда, въпреки че правителството говори, че реформите са неизпълними", каза Асен Василев от ПП-ДБ.

[БНР](#)

✓ Слабо нарастване на продажбите на дребно в България през януари при спад в рамките на ЕС

Продажбите на дребно в еврозоната и в целия ЕС се понижиха изненадващо през януари 2025 г. след тяхна стагнация през предходните два месеца, показват данни на официалната европейска статистика Евростат.

Според официалната европейска статистика обаче, продажбите на дребно в България отбелязаха слабо повишение, нараствайки за пети пореден месец.

През януари продажбите на дребно в еврозоната се понижиха 0,3% спрямо декември 2024 г., когато останаха непроменени за втори пореден месец, докато очакванията бяха за слабо повишение с 0,1%. В рамките на целия Европейския съюз търговията на дребно се сви с 0,2% след стагнация в края на 2024 г.

Слабите продажби на дребно през януари се дължат до голяма степен на намалените потребителски покупки на нехранителни стоки (спад с 0,7% в еврозоната и с 0,5% в целия ЕС), докато продажбите на хранителни стоки се повишиха съответно с 0,6% и с 0,5%. Продажбите на автомобилни горива пък се понижиха в ЕС с 0,2%, а в еврозоната - с 0,3 на сто.

Най-солиден спад на продажбите на дребно беше отчетен в Словакия (спад с цели 9%), Литва (с 4,8%) и Кипър (с 2,2%), докато най-солиден растеж имаше в Словения (скок с 2,3%), Унгария (с 2,25) и Нидерландия (с 1,6%).

В България продажбите на дребно се повишиха през януари с едва 0,1% спрямо предходния месец, когато се увеличиха с 0,4%, но въпреки това продължават да нарастват трайно от септември 2024 г. насам, показват данните на Евростат.

Спрямо януари 2024 г. продажбите на дребно в еврозоната се повишиха с 1,5%, а в ЕС - с 1,6%, след растеж, съответно с 2,2% и с 2,3%, месец по-рано.

Продажбите на дребно в България обаче нараснаха през януари тази година с цели 8,1% спрямо началото на 2024 г., като по-солиден растеж беше отчетен единствено в Люксембург (скок с 11,4%).

✓ Лагард: Повишените военни и инфраструктурни инвестиции може да повишат растежа, но и да ускорят инфлацията

Повишените отбранителни и инфраструктурни инвестиции могат да повишат растежа на европейската икономика, но могат и да ускорят инфлацията, заяви гуверньорът на Европейската централна банка Кристин Лагард. Тя представи очакваното решение на управителния съвет за ново лихвено понижение с 25 базисни пункта от 12 март.

Помолена да коментира геополитическите развития от последните седмици, Лагард заяви, че "пейзажът е облачен заради несигурността" и "рисковете са навсякъде около нас".

Все още няма официална оценка за ефекта върху европейската икономика на планове за мащабни инвестиции в отбрана и инфраструктура, представени в Германия и плана за превъоръжаване на Европа за 800 милиарда евро, изработен в Брюксел, призна Кристин Лагард, като подчерта, че все още има много неизвестни около детайлите и осъществяването на анонсираните намерения.

"Надяваме се, че това ще донесе повече иновации. Обикновено инвестициите в отбраната са източник на иновации, а и следователно ще подобри производителността".

ЕЦБ следи динамиката на дълговите пазари, но не взема решения заради реакцията им 24 часа след обявените намерения в Берлин, каза още Лагард. Помолена да коментира отново идеите за конфискация на замразените руски активи на Стария континент, тя подчерта, че всяко решение трябва да бъде взето по международно установения ред.

На няколко пъти Лагард обърна внимание, че ситуацията е много динамична и несигурна, а новото понижение на лихвените проценти дойде и с ново определение на паричната политика на банката на "значително по-малко рестриктивна".

"Използвах едно сравнение преди няколко седмици, когато бяхме на срещата на G20 в Южна Африка. Тогава сравних ситуацията с нос Добра надежда, където има топла вода от Индийския океан и студена вода от Атлантика. И това наистина е позицията в момента, където имаме въздействието на настоящите решения за паричната политика, които вземаме и сме вземали - да намалим лихвите".

"Но в същото време все още имаме студената вода на Атлантическия океан, което означава, че има оставащи ефекти от решенията, които сме взели с течение на времето. И наистина това е мястото, където се намираме в момента. И това ни накарва да признаем факта, че нашата парична политика става значително по-малко рестриктивна".

Заради по-високата динамика на енергийните цени от Франкфурт са ревизирали нагоре очакванията си за инфлацията за настоящата година до 2,3%. Прогнозите за икономическия ръст са коригирани надолу – до 0,9 на сто тази година.

За пореден път Лагард подчерта, че при всяко свое решение Управителният съвет на ЕЦБ се позовава на данните, а сега това е важно "повече от всякога". И още един акцент – потенциалната размяна на търговски мита:

"Налагането на мита, и особено ако има ответни мерки, изобщо не са добри и водят до нетен отрицателен ефект за всички страни", заяви Кристин Лагард с уточнението, че това е собствено мнение, както и тезата, че в преговорите по темата с Вашингтон трябва да има диалог, в който Европа трябва да влезе от позицията на силата.

Мениджър

✓ Съкращенията на работни места в САЩ скочиха с 245% през февруари

Съкращенията, обявени от американските работодатели, скочиха до нива, невиджани от последните две рецесии на фона на масово свиване на работни места във федералното правителство, отменени договори и опасения от търговски войни, предлагайки най-ясния знак досега за щетите, нанесени на пазара на труда от политиките на администрацията на президента Доналд Тръмп, предаде Ройтерс.

Глобалната фирма Challenger, Gray & Christmas заяви в четвъртък, че планираните съкращения на работни места са скочили с 245% до 172 017 миналия месец, най-високото ниво от юли 2020 г., когато икономиката беше в хватката на пандемията COVID-19.

Правителството отчита по-голямата част от съкращенията, като Challenger проследява 62 242 обявени съкращения на работни места от федералното правителство от 17 различни агенции. Правителството е уволнило около 62 530 работници през първите два месеца на годината, което е огромно увеличение от 41 311% в сравнение със същия период на 2024 г.

„Когато настъпят масови съкращения, това често кара останалите служители да се чувстват неспокойни и несигурни“, каза Андрю Чалънджър, старши вицепрезидент в Challenger, Gray & Christmas. „Вероятността много повече работници да напуснат доброволно е висока“, допълва той.

Отделът за правителствена ефективност на технологичния милиардер Илон Мъск, или DOGE, "размахва брадвата" върху публичните разходи, упражнение, което доведе до замразяване на финансирането, дълбоки съкращения на разходите и прочистване на хиляди служители на федералното правителство, включително учени и рейнджъри, пише "Ройтерс".

Тръмп описа федералното правителство като раздуто и разточително. Федерален съдия миналата седмица временно блокира администрацията на Тръмп да нареди на Министерството на отбраната и други федерални агенции да извършат масовите уволнения на хиляди наскоро наети служители.

Изпълнителите на федералното правителство също бяха хванати в кръстосания огън на DOGE, разширявайки загубата на работни места в частния сектор. Тарифите, които вече са въведени или застрашени от Белия дом, също бяха добавени към компаниите, изпращащи работници у дома миналия месец.

Challenger каза, че „въздействието на DOGE“ е начело на причините за съкращения на работни места и стои зад 63 583 съкращения, свързани директно с федералната работна сила и изпълнителите.

Ефектите надолу по веригата на DOGE, като загуба на финансиране за частни организации с нестопанска цел, представляват още 894 обявени съкращения на работни места. Повечето от федералните съкращения са във Вашингтон, който е загубил 61 795 работни места досега тази година в сравнение със само 60 през 2024 г.

Извън правителството имаше съкращения на работни места в търговията на дребно, технологиите, услугите и индустриите за потребителски продукти. Съкращенията от федералното правителство не се очаква да се появят в доклада за заетостта за февруари, който е планиран за публикуване в петък, тъй като чистките се случиха извън седмицата на проучването.

Но замразяването на наемането и финансирането може да окаже влияние върху заетостта в правителството и изпълнителите. Проучване на Reuters сред икономисти показва, че броят на работните места в неселскостопанския сектор вероятно ще се увеличи със 160 000 работни места, след като през януари се е увеличил със 143 000. Равнището на безработицата се очаква да остане непроменено на 4,0%.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ България е втора по годишен растеж на търговията на дребно в ЕС през януари

Обемът на търговията на дребно спада с 0,2 на сто в ЕС и с 0,3 на сто в еврозоната през първия месец от 2025 г., отнесено към декември. Това показват най-новите първоначални данни на Евростат за Индекса на обема на търговията на дребно, отразяващ промените на оборота на търговците на дребно. Данните са календарно и сезонно изгладени и коригирани спрямо инфлацията.

В ЕС търговията на дребно се увеличава с 1,6 на сто на годишна база, а в еврозоната - с 1,5 на сто.

Евростат повишава оценката си за търговията на дребно в ЕС и еврозоната през декември 2024 г., като на месечна база сега се отчита запазване на нивата спрямо първоначално регистрирания спад със съответно 0,3 и 0,2 на сто. На годишна основа данните за декември са ревизирани нагоре - от 2 на сто в ЕС и с 1,9 на сто в еврозоната до съответно 2,3 и 2,2 на сто.

В България обемът на търговията на дребно през януари т.г. в сравнение с декември 2024 г. расте с 0,1 на сто. През декември отново на месечна основа търговията на дребно в България наддаде с 0,4 на сто, сочат ревизираните данни на Евростат. В началото на февруари агенцията първоначално съобщи за ръст с 0,5 на сто в края на миналата година.

През януари спрямо същия месец на миналата година търговията на дребно в България се повишава с 8,1 на сто. Това е вторият най-значителен годишен ръст сред страните от ЕС, като през януари единствено в Люксембург търговията на дребно се разширява с повече (11,4 на сто). Данните за декември са ревизирани възходящо - от първоначално отчетените 7,8 на сто до 9 на сто на годишна база.

Месечно сравнение по сектори и по страни членки

В ЕС обемът на търговията на дребно през януари на месечна основа намалява при нехранителните стоки (с изключение на автомобилното гориво) с 0,5 на сто и при автомобилните горива в специализираните търговски обекти - с 0,2 на сто, но се увеличава с 0,3 на сто при хранителните продукти, напитките и тютюневите изделия.

С най-значителни месечни спадове на търговията на дребно сред страните членки, за които има налични данни, са Словакия (-9 на сто), Литва (-4,8 на сто) и Кипър (-2,2 на сто), а най-големи увеличения се наблюдават в Словения (+2,3 на сто), Унгария (+2,2 на сто) и Нидерландия (+1,6 на сто).

Източник: Евростат/БТА

Годишно сравнение по сектори и по страни членки

В ЕС обемът на търговията на дребно през януари спрямо същия месец на 2024 г. се увеличава при хранителните продукти, напитките и тютюневите изделия с 1 на сто, при нехранителните стоки (с изключение на автомобилните горива) с 2,4 на сто и при автомобилните горива в специализираните обекти с 0,1 на сто.

Най-голям годишен ръст отчитат Люксембург (+11,4 на сто), България (+8,1 на сто) и Португалия (+5,3 на сто). На другия край на скалата са Финландия (-0,4 на сто), Белгия и Италия (по -0,3 на сто за всяка).

✓ В опит да избегне търговска война ЕС преговаря с US компании за емисиите от метан

Европейският съюз обсъжда правила за емисиите с американските петролни и газови компании, тъй като натискът върху индустрията за премахване на пречките пред закупуването на повече гориво в търговската сделка с президента Доналд Тръмп се увеличава.

На прицел са предстоящите разпоредби на ЕС за метана, които ще налагат глоби на вносителите на газ, които не отговарят на новите изисквания за мониторинг и емисии. Според трима правителствени служители и представители на индустрията правилата са били основен акцент в поредица от срещи между двете страни през последните седмици, съобщава европейското издание Politico.

Последната среща се състоя във вторник, когато служители на Европейската комисия се срещнаха с представители на индустрията за втечен природен газ (LNG) в САЩ. Това стана, след като главният служител на изпълнителната власт на ЕС в областта на енергетиката Дитте Йоргенсен също отлетя за САЩ, за да обсъди правилата за метана.

Обменът на мнения се провежда успоредно с продължаващите търговски преговори между висши служители на ЕС и администрацията на Тръмп, която заплаши да наложи високи мита, ако Европа не отстъпи от многобройните си искания, включително да купува повече американско гориво.

"Мисля, че е много окуражаващо да видим, че лидерите на ЕС мислят творчески за това как могат да започнат на правилно преговорите с новата администрация - енергетиката е важна част от това", каза Крис Треанор, изпълнителен директор на Партньорството за справяне с глобалните емисии (PAGE), лоби, базирано във Вашингтон, което представлява най-големите инвеститори в петролната и газовата индустрия.

Треанор, чиято група се застъпва за увеличаване на износа на втечен природен газ (LNG) от САЩ, представлява шефове от индустрията, които са сред участниците в разговорите с еврокомисар Йоргенсен.

Той заяви, че посещението на Йоргенсен е "особено свързано с новите товари в Европа, но също така и с потенциални дискусии за метановата еквивалентност" - или как се измерват, определят количествено и сравняват емисиите с целите.

Припомняме, че от 2027 г. държавите от ЕС ще санкционират вносителите, ако не спазват ресурсоемките изисквания за наблюдение и отстраняване на течове на метан - газ, отделян при производството, съхранението и транспортирането на природен газ. Това може да доведе до глоби за вносителите от ЕС, много от които са американски дъщерни дружества, за закупуване на американско гориво, което не отговаря на стандартите.

Ръководителите от индустрията водят кампания за преработване на правилата, но поддръжниците и защитниците на климата твърдят, че разпоредбите са от решаващо значение, като отбелязват, че метанът е значително по-вреден за атмосферата от въглеродния диоксид.

"По време на тези срещи ЕС изрази готовност да говори за метана", заяви един от служителите на Комисията, пожелал анонимност. Въпреки че не се очаква преразглеждане на новите разпоредби на блока относно метана, които станаха закон през миналата година, един от представителите на индустрията заяви, че изискванията относно измерването на емисиите на метан и максимално допустимите граници могат да се променят.

Налагането на глоби на вносителите на втечен природен газ от САЩ може да предизвика гнева на Тръмп и да подкопае надеждите, че купуването на повече LNG гориво може да предотврати трансатлантическа търговска война.

"Европейците казват, че искат повече втечен природен газ от Съединените щати", добави и втори представител на индустрията, на когото също бе предоставена анонимност. "Но ограничението на интензивността на метана и как да се определи то всъщност е истинско предизвикателство."

Дискусиите за промяна на правилата на ЕС за метана "определено предстоят", заяви и Дейвид Голдуин, ръководител на международната консултантска фирма за енергетика Goldwyn Global Strategies и бивш служител на Държавния департамент в администрацията на Обама.

Голдуин прогнозира, че Европа няма да иска да притиска прекалено силно националната си икономика, тъй като се стреми да попълни доставките си на природен газ и да насърчи промишлената дейност.

"Смятам, че те могат да забавят прилагането на правилата за метана, за да се уверят, че няма да повишат цените твърде рано или твърде бързо", каза той.

Говорителят на Комисията Анна-Кайса Итконен заяви на брифинг за пресата, че разговорите във вторник са били единствено на "техническо ниво" и са имали за цел да "отчетат" становищата на различните страни.

Въпреки това всяко преразглеждане на правилата за метана вероятно ще предизвика разногласия в Комисията.

"На този етап няма да отменяме нищо", каза втори служител на Комисията, като заяви, че това би било "много недалновиден ход".

3e-news.net

✓ „Специален доклад“ на ЕИБ ще гарантира финансовата независимост на ЕСО и „Булгартрансгаз“, дружествата остават в БЕХ

Специален доклад на Европейската инвестиционна банка ще гарантира, че няма да има кръстосано субсидиране в дружествата от групата на БЕХ. Този доклад ще бъде изготвен и представен от ЕИБ и правителството пред Европейската комисия. По този начин ще се гарантира, че няма да се наложи изваждането на ЕСО и „Булгартрансгаз“ от структурата на Българския енергиен холдинг. Това обясни на специален брифинг днес в МС енергийният министър Жечо Станков. Това е една от критичните реформи от Плана за възстановяване и устойчивост, за която настоява ЕК. С този специален доклад ще се гарантира работата на дружествата, така че тези печеливши компании да продължат да са част от БЕХ. В противен случай тяхното изваждане от холдинга ще доведе до предварително изискуемо плащане на облигационната емисия на БЕХ от акционерите. Емитираните емисии на БЕХ досега са за над 2,39 млрд. лева.

Самият доклад е неясно кога точно ще бъде изготвен, но е важен, за да се продължат реформите и България да получи средства по Плана за възстановяване и устойчивост. Именно спасяването на парите по ПВУ е основен приоритет на държавата, след като миналата седмица стана ясно, че България няма никакви шансове да изпълни всички реформи от Плана и ще загуби милиарди средства.

Сегашното предложение за доклад на ЕИБ, който да гарантира финансовата независимост на ЕСО и „Булгартрансгаз“ може да се счита и като вид банкова гаранция, чрез която ЕИБ и България ще гарантират пред ЕК, че няма да се допусне кръстосано субсидиране на дружества в държавната енергетика. Този коментар на експерти не е потвърден от енергийното ведомство, а лицата обяснили пред медията ни за вида банкова гаранция, пожелаха анонимност.

На брифинга имаше редица политически порицания кой кого и как е изпратил този план за възстановяване в Брюксел и защо реформите в него са неприложими на практика. От думите на енергийният министър Станков дори стана ясно, че според реформите на ПВУ възлищните централи ще работят с ограничено по часове време в годината, а след като лимитът им се изчерпи ще се стига до режим на тока. Подобна мярка категорично се отхвърля от партия ГЕРБ и ние никога няма да допуснем българските граждани да останат без електричество, категоричен бе министър Станков.

Кои проекти ще се изпълняват по ПВУ ще стане ясно следващата седмица

Следващата седмица ще обявим кои от проектите по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) отпадат. Необходимите реформи ще бъдат гледани и гласувани направо в Народното събрание, без да бъдат внасяни от правителството. Това съобщи вицепремиерът и министър на иновациите и растежа Томислав Дончев на извънреден брифинг в Министерския съвет (МС) в присъствието на министрите на финансите и на енергетиката Теменужка Петкова и Жечо Станков.

Тримата министри разкритикуваха кръгла маса, проведена днес от "Продължаваме промяната", на която са коментирани бюджетът и средствата по Плана за възстановяване. Според Томислав Дончев на въпросната среща са изговорени "скандално неверни твърдения".

"Проблемите, които България има с ПВУ да бъдат сведени до - гласувайте тези два или три закона са нелепи, каза Томислав Дончев.

"Който язовир източва, за язовир да не говори", коментира той и обясни, че основният проблем са драстично забавените инвестиции по плана.

По думите му през последните четири години голяма част от тях изобщо не са се осъществили - не са изготвени нито процедури, нито обществени поръчки.

"Дали поради политическата нестабилност, министри, които не знаят какво правят или министри, които ги мързи, по една голяма част от проектите не се е случвало нищо. Нищо, та нищо".

Финансовият министър Теменужка Петкова попита Асен Василев какво критикува в бюджета, при положение, че снощи текстовете са минали на първо четене в парламента.

"Според мен той критикува себе си и собствените си политики, тъй като през последните четири години той е едноличен лидер по отношение на публичните финанси на България. Сега, като видя резултата след четиригодишните си опити в тази област, според мен се уплаши. Нашето правителство и ПП ГЕРБ участва в управлението на страната и публичните финанси от малко повече от месец, но имаме привилегията да плащаме старите неплатени сметки на г-н Василев", коментира тя.

Петкова отбеляза, че сегашното правителство плаща сметки на Асен Василев. "Това са половин милиарда неразплатени задължения на АПИ, 246 млн. министерство на труда, министерство на транспорта и съобщенията, 524 млн. по общинската инвестиционна програма, над 721 млн. неразплатени задължения към агенцията за пътна инфраструктура", заяви тя.

Относно разходите, които според Асен Василев са повече, Теменужка Петкова каза, че "те са в резултат на политиките, които през последните четири години бяха водени в публичния сектор".

Разходите, които ние предлагаме са редуцирани и прецизирани с 2,2 млрд. лв., посочи министър Петкова.

Тя поиска Асен Василев да отговори: "Къде са похарчени над 1 млрд. лв. от НЕК - когато е бил финансов министър е взел тези пари от там, за да закупи зърно, какво се е случило с 900 млн. от Фонд "Сигурност на електроенергийната система", какво стана и с близо 4 млрд., които бяха иззети от енергетиката за четири години?"

По-рано Василев заяви, че в приетия на първо четене бюджет за 2025 година има няколко доста скандални неща, а най-скандалното е, "че се взима 7 млрд. лева повече дълг, отколкото е необходим".

Народните представители приеха със 152 гласа "за" и 73 "против" държавния бюджет за 2025 година на първо четене около 2.30 ч. след полунощ. Разискването по един от най-важните законопроекти започна малко след 23.00 ч. и продължи четири часа.

Преди дни стана ясно, че страната ни губи част от парите по второто плащане, а днес премиерът Росен Желязков заяви преди началото на извънредната Среща на върха на ЕС, че България ще предложи неусвоените и невъзможни за усвояване

средства от Механизма за възстановяване и устойчивост (Националният план за възстановяване и устойчивост, ПВУ) да бъдат използвани за отбрана вместо парите от кохезионните фондове.

✓ За 20 години енергията от ВЕИ за отопление и охлаждане е нараснала с 14 процентни пункта средно за ЕС

През 2023 г. делът на енергията от възобновяеми източници, използвана за отопление и охлаждане, продължава да се увеличава в ЕС, като средната стойност за ЕС е 26,2 на сто - най-високото ниво от 2004 г. (11,7 на сто) и с 1,2 процентни пункта (пр. п.) повече от 2022 г. (25 на сто), сочат данни на Евростат, цитирани от БТА.

Швеция отново е водеща, когато става дума за възобновяеми енергийни източници в отоплението и охлаждането през 2023 г., с дял от 67,1 на сто, следвана от Естония (66,7 на сто). И двете страни използват предимно биомаса и термопомпи. На трето място е Латвия (61,4 на сто), която разчита най-вече на биомаса.

За разлика от тях, най-нисък дял на възобновяемите източници за отопление и охлаждане е отчетен в Ирландия (7,9 на сто), Нидерландия (10,2 на сто) и Белгия (11,3 на сто).

България се представя с резултат малко над средния за ЕС с приблизителен дял 34,9 на сто дял на възобновяемата енергия при отоплението и охлаждането спрямо 31,7 на сто през 2022 г., което ѝ отрежда 13-о място сред страните от ЕС, също както и през 2022 г.

На годишна база през 2023 г. 21 страни от ЕС регистрират увеличение на дела на възобновяемите енергийни източници, използвани за отопление и охлаждане, като водеща е Австрия (+8,1 п.п.), следвана от Малта (+7,5 п.п.) и Гърция (+4,9 п.п.). На другия край на скалата спад е регистриран в Швеция (-2,7 п.п.), Полша (-2,2 п.п.), Словакия (-1,1 п.п.), Хърватия (-1 п.п.), Германия (-0,5 п.п.) и Люксембург (-0,1 п.п.).

В абсолютно изражение брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници за отопление и охлаждане в ЕС постепенно нараства с течение на времето, най-вече поради приноса от внедряването на биомасата и термопомпите. От 2004 г. до 2023 г. средният дял на енергията от възобновяеми източници за отопление и охлаждане е нараснал от 11,7 на сто на 26,2 на сто (+14,5 процентни пункта). Необходим е обаче сериозен тласък за постигане на новите цели, въведени от Директива 2023/2413 на ЕС от 18 октомври 2023 г. относно насърчаването на използването на енергия от възобновяеми източници (директивата RED III).

Тази директива изисква държавите от ЕС да увеличат средногодишния си дял от възобновяеми енергийни източници в отоплението и охлаждането с най-малко 0,8 процентни пункта от 2021 до 2025 г. и с най-малко 1,1 процентни пункта от 2026 до 2030 г.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓

Търговският дефицит на САЩ отбеляза рекорден ръст в преди въвеждането на мита

Търговският дефицит на САЩ се увеличи до рекорд през януари, тъй като компаниите се опитваха да си осигурят стоки от чужбина, преди президентът Доналд Тръмп да наложи мита на най-големите търговски партньори на Америка.

Разликата в търговията със стоки и услуги се е увеличила с 34% спрямо предходния месец до 131,4 млрд. долара, сочат данни на Министерството на търговията от четвъртък. Дефицитът беше по-голям от всички оценки, с изключение на една, в проучване на Bloomberg сред икономисти.

Стойността на вноса нарасна с 10% до рекордните 401,2 млрд. долара, докато износът се увеличи с 1,2%. Данните не са коригирани с оглед на инфлацията.

Тръмп обеща мащабни мита по време на президентската кампания през 2024 г., а във вторник той наложи мащабни мита от 25% на Канада и Мексико, като същевременно удвои митата върху китайските стоки до 20%. Канада и Китай незабавно обявиха ответни мерки, а Мексико ще отговори в неделя.

В сряда Тръмп заяви, че освобождава производителите на автомобили от новоналожените мита за Мексико и Канада за един месец като временна отсрочка след молби на лидери от индустрията. Но канадският министър-председател Джъстин Трюдо не е склонен да отмени пълния пакет от ответни мита, ако Тръмп остави в сила каквито и да било мита за Канада. Търговският излишък на Канада със САЩ скочи до рекорд в началото на годината, задвижван от износа на автомобили, автомобилни части и петрол, показват отделни данни на Статистическия институт на Канада в четвъртък.

Администрацията на Тръмп използва митата като част от стратегия за коригиране на това, което смята за несправедливи търговски политики в други държави. Тръмп също така се стреми да стимулира вътрешното производство и растежа на работните места, като същевременно укрепва националната сигурност.

Януарският прилив на внос беше широкообхватен и включваше рязко увеличение на входящите доставки на промишлени материали и консумативи. В рамките на тази категория вносът на готови метални форми, които включват златни кюлчета, скочи с 20,5 млрд. долара, отбелязвайки втори месец на рязко увеличение.

Голяма част от увеличението на вноса на злато дойде от Швейцария, където търговският дефицит на САЩ рязко се увеличи. Разликата от близо 23 млрд. долара през месеца отстъпва само на Китай.

Вносът на потребителски стоки се повиши с 8,3%, воден от фармацевтичните продукти и мобилните телефони, а увеличението на входящите доставки на производствено оборудване бе обусловено от компютрите и аксесоарите.

Търговията със стоки и услуги, без да се отчита влиянието на вноса на злато, може да натези на brutния вътрешен продукт през първото тримесечие, след като допринесе леко за растежа през последните месеци на 2024 г.

На коригирана спрямо инфлацията база дефицитът в търговията със стоки се увеличи до рекордните 142,9 млрд. щатски долара през януари.

Докладът на САЩ показва, че дефицитът в стокообмена с Канада се е увеличил до рекордните 11,3 млрд. долара на сезонно изгладена база, а дефицитът с Мексико е нараснал спрямо предходния месец.

Дефицитът в стокообмена с Китай също се увеличи. Стойността на стоките, внесени от Китай, беше най-високата от септември 2022 г. насам.

Резултатите от проучването на Института за управление на доставките по-рано тази седмица загатнаха за по-нататъшно влошаване на търговията през февруари. Индексът на групата за експортните поръчки на американските производители спадна, докато вносът се увеличи.

✓ Еврото се радва на най-добро рали от 2015 г. насам - залага се на по-нататъшен ръст от 10%

Най-доброто тридневно рали на еврото от 2015 г. насам окуражава търговците да заложат, че валутата ще нарасне с още 10% през следващите месеци.

Хедж фондовете купуват опции, като правят залози, че валутата може да достигне до 1,20 долара в рамките на шест до девет месеца, според валутни търговци, запознати със сделките, пожелали да не бъдат назовавани, тъй като не са упълномощени да говорят публично. Това ниво за последен път е наблюдавано през 2021 г.

Настроенията при опциите, представени чрез т.нар. обръщане на риска, се оказаха най-бичи за еврото от пет години насам, а данните на Depository Trust & Clearing Corp. показват, че две от три опции тази седмица са били ориентирани към по-силно евро.

Общата валута отчете ръст от 1,5 % до 1,0789 USD в сряда, което е най-високата стойност от четири месеца насам, и отбеляза най-големия си тридневен ръст от август 2015 г. насам, след като Германия обяви плановете си да отпусне стотици милиарди евро за разходи за отбрана и инфраструктура.

„За мен първоначалното движение е към 1,12 долара“, каза Джак Макинтайър, портфолио мениджър в Brandywine Global Investment Management. „Но ако съм прав, нещата могат да се раздвижат още, което означава, че ще започнат да се изкачват към зоната на 1,20 долара.“

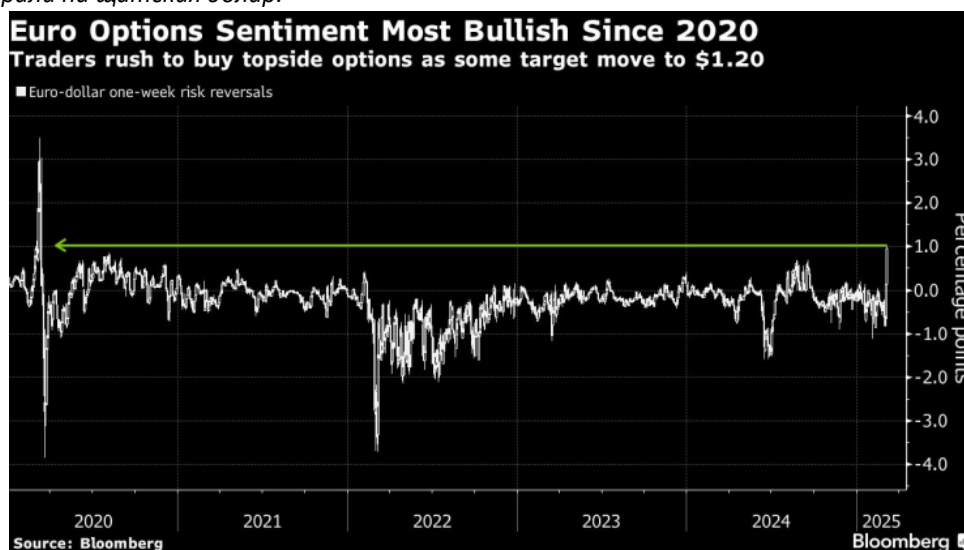
Еврото ще се повиши заради променящия се облик на Германия | Трейдърите залагат, че валутата може да се повиши над границата на устойчивост от 1,12 USD към 1,20 USD

Очакваното историческо увеличение на германските заеми, наред с нарастващите опасения за негативното въздействие на агресивните мита върху икономиката на САЩ, подкрепят еврото, предизвиквайки устрема на инвеститорите към експозиция на върха.

Еврото скочи над внимателно наблюдаваната 200-дневна пълзяща средна стойност. Затваряне над това ниво би било сигнал за по-нататъшни печалби за трейдърите, които следят техническите мерки, отваряйки вратата за тест на миналогодишните върхове около 1,12 щатски долара.

Това е в рязък контраст с преобладаващите очаквания от началото на годината, че еврото се е насочило към паритет спрямо зелените пари.

„Динамиката на пазара евро-долар претърпява значителни промени“, заяви Джулиан Вайс, ръководител на глобалния отдел за търговия с валутни опции от групата G-10 в Bank of America, като отбеляза, че търсенето на еврови кол опции е нараснало. „Това развитие може да сигнализира за началото на нова тенденция, която потенциално да обърне многогодишното рали на щатския долар.“

Настроенията при евровите опции са най-бичи от 2020 г. насам | Трейдърите се втурват да купуват опции за върхови позиции, тъй като някои от тях целят да се придвижат до 1,20 USD

Някои анализатори обаче се питат дали ралито е устойчиво.

„Инерцията на поевтиняване на долара може да продължи и макар да се отказахме от призива си за спад на EUR/USD под паритета, запазваме мнението си, че подновяването на силата на щатския долар все още е вероятно“, заяви Дерек Халпени, ръководител на отдел „Валутни изследвания“ в MUFG.

Капитал

✓ ЕЦБ обяви поредно понижение на лихвите, но пътят напред става по-несигурен

Европейската централна банка (ЕЦБ) понижи лихвените проценти за шести пореден път от средата на миналата година на фона на слаб икономически растеж в еврозоната и инфлация, която падна далеч под достигнатите по-рано пикове. Основният лихвен процент на банката беше намален в четвъртък с четвърт пункт до 2.5%, а решението до голяма степен беше очаквано от пазарите. Прогнозите за икономиката, а оттам и за бъдещия ход на паричната политика във валутния блок обаче стават все по-несигурни, като сигналите са, че вероятно предстои понижението на лихвите скоро да бъде поставено на пауза. "Несигурността нараства и вероятно ще натези на инвестициите и износа повече, отколкото се очакваше преди. Растежът обаче би трябвало да бъде подкрепен от по-високите доходи и по-ниските разходи по заемите", отбеляза управителят на ЕЦБ Кристин Лагард по време на пресконференция, на която представи решението.

Нови икономически реалности в Европа

Заявките на европейските лидери от последните дни да увеличат военните си разходи със стотици милиарди евро заради несигурната подкрепа на САЩ за Украйна и Европа могат драстично да променят курса на фискалната и паричната политика на еврозоната. Партиите, които се очаква да сформират следващото правителство в Берлин, се споразумяха за специален фонд от 500 млрд. евро за инфраструктурни и отбранителни разходи. Заявките вече доведоха до скок на доходността на държавните облигации на водещите европейски икономики и до повишаване на разходите по заемите им.

Перспективите за по-големи публични разходи в комбинация с по-ниските лихвени проценти доведоха до поскъпване на европейските акции през последните дни, като германският индекс DAX достигна рекордно високи стойности. След продължителен период на спад единната европейска валута също поскъпна спрямо щатския долар до най-високото си ниво от четири месеца. Допълнителна несигурност за Европа идва от заканите на американския президент Доналд Тръмп да наложи мита на вноса от ЕС, което би ограничило търговията и би имало негативен ефект върху икономическата активност. "Ескалация на търговското напрежение би понижила растежа в еврозоната заради намаляване на износа и отслабване на световната икономика", предупреди Лагард. Всички тези нови фактори все още не са отразени в икономическите прогнози на ЕЦБ, които обхващат данните до преди около две седмици, и би трябвало да не са повлияли на днешното решение. "Увеличаването на разходите за отбрана и инфраструктура може да допринесе за растежа", посочи Лагард, но уточни, че планове са в процес на развитие и ЕЦБ се нуждае от повече време да оцени ефектите от тях.

Лихвите - сега накъде?

На фона на слабата икономическа активност в еврозоната и разхлабването на паричната политика на дневен ред идва въпросът колко ниско трябва да паднат лихвите. Централните банкери заявяват, че се стремят към неутрално ниво - такова, при което цената на заемите нито ограничава, нито стимулира растежа. В последното си изявление ЕЦБ посочва, че паричната политика вече е "значително по-малко рестриктивна", което анализатори приемат като знак, че пътят на лихвите надолу може да приближава своя край.

След последното решение пазарите сега залагат, че предстои още едно лихвено понижение, евентуално на заседанията през април или юни, а шансовете за второ до края на годината значително намаляват. По думите на Лагард ЕЦБ не може да се ангажира с прогноза за това как ще се движат лихвите. И решенията ѝ, както и досега, ще зависят от актуалните икономически данни.

Отново по-песимистични перспективи

Служителите на централната банка за пореден път намалиха прогнозите си за икономическия растеж и повишиха тези за инфлацията през тази година. Миналата година БВП на еврозоната нарасна с едва 0.7%, а според последните предвиждания на ЕЦБ тази година растежът леко ще се ускори до 0.9% и до 1.2% през 2026 г. Понижената прогноза отразява най-вече несигурността по отношение на търговията и инвестициите на компаниите. Публикуваните по-рано тази седмица данни за инфлацията пък показват, че тя се е забавила до 2.4% през февруари спрямо 2.5% през предходния месец след достигнат пик от над 10% в края на 2022 г. ЕЦБ залага ръстът на цените да остане приблизително на това ниво - средно 2.3%

тази година, и да се понижи до 1.9% през 2026 г. Новите икономически фактори - за повече публични разходи на големите европейски икономики, могат обаче да стимулират растежа и да повишат инфлацията. "Ако правителствата от еврозоната наистина поемат щафетата и предстоят големи фискални стимули, ЕЦБ вече няма да има нужда да върши тежката работа в подкрепа на растежа в еврозоната", посочва в анализ Карстен Бржески от тинк-танка ING Think. Според него една по-оптимистична перспектива за растеж благодарение на германските инфраструктурни и европейските отбранителни разходи ще позволи на ЕЦБ да прекрати настоящия цикъл на намаляване на лихвените проценти по-рано, отколкото се очакваше досега. Същевременно обаче повишаващата се доходност на облигациите ще действа рестриктивно и може да доведе до изтласкване на инвестициите на частния сектор.

[Cross.bg](https://www.cross.bg)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, Денят започва

- Тема: След извънредната среща за Украйна в Брюксел - кои са големите предизвикателства пред международните отношения, сигурността и отбраната?; Коментар на Зинаида Златанова и Меглена Плугчиева;
- Тема: Напрежение в коалицията. Има ли опит за дестабилизация на управлението?; Гост -Мая Димитрова от "БСП - ОБЕДИНЕНА ЛЕВИЦА";
- Тема: Между подкрепата и критиките към бюджета.; Гост - Мартин Димитров от "Продължаваме промяната - Демократична България".

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Защо гласуването на бюджета доведе до напрежение в управляващите; Гост - Хасан Адемов.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.